

Research Paper**Time Devoted to Daily Life Activities Based on the Days of the Week, Age, and Gender in Healthy Children Under Five Years Old Living in Isfahan City, Iran**Niloofar Shirani¹ , Hooshang Mirzaei^{1*} , Seyed Ali Hosseini¹, Hossein Sourtiji², Samaneh Hosseinzadeh³

1. Department of Occupational Therapy, Faculty of Rehabilitation Sciences, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.
2. Department of Occupational Therapy, Musculoskeletal Research Center, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.
3. Department of Biostatistics and Epidemiology, Faculty of Rehabilitation Sciences, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

Citation Shirani N, Mirzaei H, Hosseini SA, Sourtiji H, Hosseinzadeh S. [Time Devoted to Daily Life Activities Based on the Days of the Week, Age, and Gender in Healthy Children Under Five Years Old Living in Isfahan City, Iran (Persian)]. Archives of Rehabilitation. 2022; 22(4):444-461. <https://doi.org/10.32598/RJ.22.4.3246.1>

<https://doi.org/10.32598/RJ.22.4.3246.1>

Received: 06 Sep 2020

Accepted: 24 Jul 2021

Available Online: 01 Jan 2022

ABSTRACT

Objective Activities of daily living are activities that are formed in order to take care of the body and are essential for life and well-being and fundamental survival. These activities begin in infancy and are modified at different stages of development. Cultural values, parental expectations, social routines, and the physical environment influence daily activities. Concerns about children's use of time and daily activities are not new, but studies on them are rare. So to have more information and knowledge about children's lives and well-being, we need to have more information about their daily activities. The aim of this study was to investigate the time allocated to daily life activities based on the day of the week, age and gender in healthy children under 5 years in Isfahan.

Materials & Methods In this survey (descriptive-analytical) study in which healthy children under 5 years old in Isfahan were present, from different age groups according to the population of that age group, 240 girls and boys so that the number of girls and boys were equal in the age categories of less than 1 month, 2 to 3 months, 4 to 6 months, 7 to 12 months, 1 to 2 years and 3 to 5 years, were selected by multi-stage, stratified, cluster and convenience sampling. In order to collect research data, demographic questionnaire and time use diary tools were used.

Results The results showed that on weekdays, among the components of daily life activities, the most time with an average of 150.59 minutes per day is devoted to eating (and drinking) and the least time with an average of 0.02% per day is devoted to caring of Personal belongings, while in the last days on average the most time is spent eating (and drinking) and the least time is spent on other daily activities. In different age groups on weekdays, infants 0 to 1 month with an average of 273.35 minutes per day have the most time and children 25-60 months with an average of 154.65 minutes per day have the least time devoted to daily life activities on weekdays. Meanwhile, infants in the age group of 0-1 months on a weekend spent the most time on daily activities and children in the age group of 25-60 months spent the least time on daily activities. Girls and boys spent the most time eating (and drinking) among the activities of daily living on a weekend, while boys and girls spent the least time on other daily activities that are not categorized in this study. There was no significant difference between the time allocated to daily life activities on weekdays and weekends and between the time allocated by girls and boys under 5 years old living in Isfahan on one day a week to activity of daily livings, both on weekdays and weekends ($P>0.05$). However, there is a significant difference between the time use of daily life activities in different age groups on weekdays and weekends ($P<0.05$), and finally, there is a difference between the time allocated to daily life activities on one day of the week and the weekend ($P<0.05$).

Conclusion According to the results of the present study, age groups and days of the week are influential factors on daily activities, but gender has no effect on daily activity patterns.

Keywords:

Activities, Daily living, Time use, Children

*** Corresponding Author:**

Hooshang Mirzaie, PhD.

Address: Department of Occupational Therapy, Faculty of Rehabilitation Sciences, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

Tel: +98 (21) 22180037

E-Mail: hooshang_mirzaie@yahoo.com

English Version

Introduction

Daily life activities are referred to activities that take care of the body [1]. These activities include toilet hygiene, urinary and fecal control, personal hygiene and makeup, bathing and showering, eating and feeding, dressing, and functional mobility. Other daily activities include caring for personal belongings and learning how to express sexual needs. Active participation in daily life activities has several benefits for the child, including the maintenance and growth of physical activity and health. These activities include strength, endurance, range of motion, coordination, memory, sequence, conceptual arrangement, body image, cleanliness (hygiene), and problem-solving in meaningful and purposeful work [4].

Gender may be a factor in choosing activities. Overall, boys are more active at home and outside the house and are much less watched by adults than girls at their age. Boys participate more in coaching sports than girls and watch more TV. On the other hand, girls spend more time doing homework and household chores [8]. Hofferth and Sandberg stated that gender differences in activities are evident in the first year of school [9]. Also, in Martha's study, men and women were different in job-related, educational, and homework-related tasks, but they also differed in the type of activities related to the home and the kind of leisure activities [10]. These differences may also be present in children.

Developmentally, systematic changes in children's activities, such as spending lower time on sleeping, eating and playing, and high school and other structured activities, occur with increasing age and adulthood [9]. Research also shows age differences in children's activities. For example, ninth-grade girls spend less time on homework than fifth-grade girls, while boys spend the same amount of time on educational activities in both age groups [8]. However, no study has specifically examined the effect of age on daily life activities. Another indicator that can affect children's daily activities is the aspects related to the time texture, especially the weekdays versus the weekends. Awareness of the difference between daily life activities on weekdays compared to weekends can be the basis for intervention and counseling services in children [12].

Based on what was said, we investigated the time allotted to daily life activities in terms of weekdays, age, and gender. We also examined the effect of age, sex, and weekdays indicators on the daily life activities of healthy children under five years old in Isfahan City, Iran.

Materials and Methods

In this descriptive-analytical study, the healthy children under five years old living in Isfahan City, Iran, were included. The sampling was done by a multistage, stratified, cluster, and random sampling method. From all 14 districts of Isfahan, the district with the largest population was selected from the economically, culturally, and socially equal bases. Then, from different age groups and according to the population proportion of that age group, 240 girls and boys were randomly selected. Also, the age categories of under 1 month, 2-3 months, 4-6 months, 7-12 months, 1-2 years, and 3 to 5 years had an equal number. The inclusion criteria were living in Isfahan, being in a healthy mental and physical state, being up to 5 years old, accepting participation in the study, and taking informed consent of children's parents. The exclusion criteria were severe mental or physical disorders that required intensive care, living in care centers, nurseries, boarding schools, etc., and a tendency to withdraw from the study. After selecting the participants, their parents were informed about the study. After expressing their initial desire to participate in the study, they were presented with a signed informed consent form.

During the preparation interview, a demographic questionnaire was completed, and data related to the use of time were collected using the time scale of yesterday. Then, the chronograph form was given to the caregivers for the information of the weekend, along with its training and introduction. Finally, the necessary arrangements were made for returning the forms. Afterward, the returned data were interpreted, and the quality of the data was confirmed (in cases where there was ambiguity in the clarity of some information, a telephone interview was used). Finally, the data were edited (if necessary based on a telephone interview). The desired statistics were calculated in the next step, and the study's findings were analyzed and recorded.

To collect research data, the following tools were used: a demographic questionnaire made by the researcher and a time diary scale. In this method, research participants are asked to provide a complete report of their activities (along with a report of each activity's start and end time) for a specific period of time [13].

The distribution of study data in each category was investigated using descriptive statistics, including frequency tables and graphs. The Kolmogorov-Smirnov test was used to check the normality of data distribution. Then the difference between the variables in cases where the data met the conditions for using parametric tests (including

Table 1. Mean±SD time of components of daily life activities on weekdays and weekends

Components of Daily Life Activities	Mean±SD	
	Weekdays	Weekends
Bathroom (shower)	4.69±13.530	4.41±13.02
Water closet, toileting	8.77±11.179	8.8±11.111
Dress	8.95±11.416	9.74±10.291
Diapers	11.50±16.802	11.69±17.252
Eat food and drink	150.59±74.79	163.67±75.01
Take care of personal belongings	0.02±0.313	0.68±9.647
Personal hygiene and cleaning	0.24±3.178	1.95±4.104
Others	0	0.12±1.901
Daily life activities	187.77±81.55	138.25±62.608

Archives of
Rehabilitation

normal distribution) is a 1-way analysis of variance. In cases where the data did not meet the conditions for using parametric tests depending on the number of variables, the Kruskal-Wallis or Mann-Whitney U test was used.

Results

On weekdays, the longest time with an average of 150.59 min/d was devoted to eating (and drinking) activities. The shortest time with an average of 0.02% per

day was dedicated to personal care. While on weekends, among the components of daily life activities, the longest time was spent on eating and drinking and the shortest time on other daily activities (Table 1).

As shown in Table 2, in different age groups on weekdays, infants of 0-1 months old with an average of 273.35 min/d have devoted the most time to daily life activities, and children of 25-60 months old devoted the least time with an average of 154.65 min/d. On the weekends, infants in the

Table 2. Components of daily life activities based on age categories in minutes on weekdays

Age (Month)	Mean±SD								
	Bathroom (Shower)	Water Closet, Toileting	Dress	Diapers	Eat Food and Drink	Take Care of Personal Belongings	Personal Hygiene and Cleaning	Others	Total
0-1	1.18±4.85	0	7.94±7.71	31.76±18.94	233.94±111.75	0	0.29±1.231	0	273.35±126.43
2-3	5.15±16.59	0	4.85±6.79	22.38±11.983	161.08±76.20	0	0.77±2.774	0	208.38±95.66
4-6	3.0±8.40	0.21±0.57	8.93±11.20	22.20±20.27	139.06±50.49	0	0.07±0.267	0	181.73±54.38
7-12	1.35±5.85	1.22±5.940	9.05±11.53	24.78±22.19	193.28±71.44	0	0.76±2.573	0	237.84±77.55
13-24	4.35±12.23	2.17±5.71	6.61±8.001	14.65±12.300	175.30±67.64	0	0.43±1.695	0	201.43±76.67
24-60	6.41±16.15	16.44±10.54	10.32±13.04	1.39±5.45	119.09±55.34	0.04±0.444	1.97±3.87	0	154.65±58.24
Total	4.69±13.53	8.77±11.17	8.95±11.41	11.50±16.80	150.59±74.79	0.02±0.313	1.24±3.178	0	187.77±81.55

Archives of
Rehabilitation

Table 3. Components of daily life activities on weekends based on age categories in minutes

Age (Month)	Mean±SD								
	Bathroom (Shower)	Water Closet, Toileting	Dress	Diapers	Eat Food and Drink	Take Care of Personal Belongings	Personal Hygiene and Cleaning	Other	Total
0-1	1.18±4.85	0	7.53±8.66	32.24±18.82	228.71±109.67	0	0.29±1.21	0	41.76±19.005
2-3	2.08±5.722	0	4.46±5.206	23.69±13.95	179.00±89.11	5.31±16.62	0.77±2.77	0	54.08±51.586
4-6	1.15±4.16	0.23±0.59	8.00±8.28	24.08±22.58	148.92±65.66	1.92±4.80	0.08±0.27	2.31±8.32	66.85±49.129
7-12	3.14±9.00	1.29±6.10	10.60±9.38	25.51±22.31	202.03±67.41	20.94±68.04	1.14±2.98	0	148.9±59.331
13-24	5.68±14.69	2.45±6.06	8.45±7.86	14.52±12.03	190.36±75.42	9.59±27.65	0.91±2.41	0	151.41±47.194
25-60	5.37±15.09	16.33±10.44	11.02±11.83	1.24±5.47	133.91±54.53	1.35±13.63	3.12±5.04	0	160.7±48.209
Total	4.41±13.02	8.80±11.11	9.74±10.29	11.69±17.25	163.67±75.01	5.80±30.64	1.95±4.10	0.12±1.90	138.25±62.608

Archives of
Rehabilitation

age group of 0-1 months spend the most time on daily life activities, and children in the age group of 25-60 months spend the least time on daily life activities (Table 3).

Girls and boys spend the most time on eating and drinking and the least caring for personal belongings as part of their daily life activities on weekdays (Figure 3). On the other hand, girls and boys have spent the most time on eating and drinking among the components of daily life activities on the weekend, while boys and girls have spent the least time on other daily activities that are not classified in this study (Figure 4).

The Kolmogorov-Smirnov test was used to examine the data distribution. The results showed that the data related

to the time spent in daily life activities, both on weekdays and weekends, do not have a normal distribution (P=0.004). The Mann-Whitney U test results showed no significant difference between weekdays and weekends allocated to daily life activities. On weekends, the mean allocated time to daily life activities was more than weekdays (187.77±81.55 minutes).

The 1-way analysis of variance showed a significant difference between the duration of using daily life activities in different age groups on weekdays and weekends (Figures 1 and 2). Based on the results of the 1-way analysis of variance test (days of the week: P=0.982 and weekends: P=0.833), there is no significant difference between the time that girls and boys under the age of 5 living in Isfa-

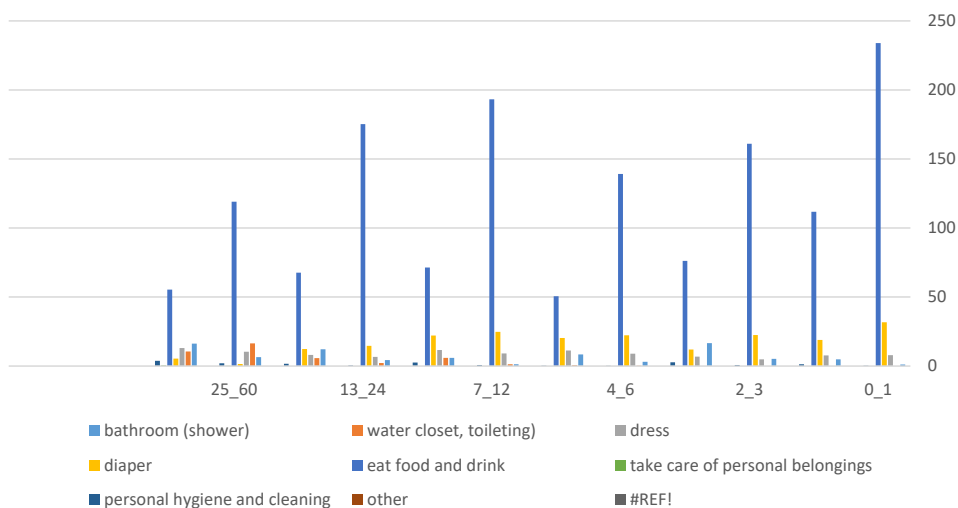

Figure 1. Components of daily life activities on weekdays based on age

Archives of
Rehabilitation

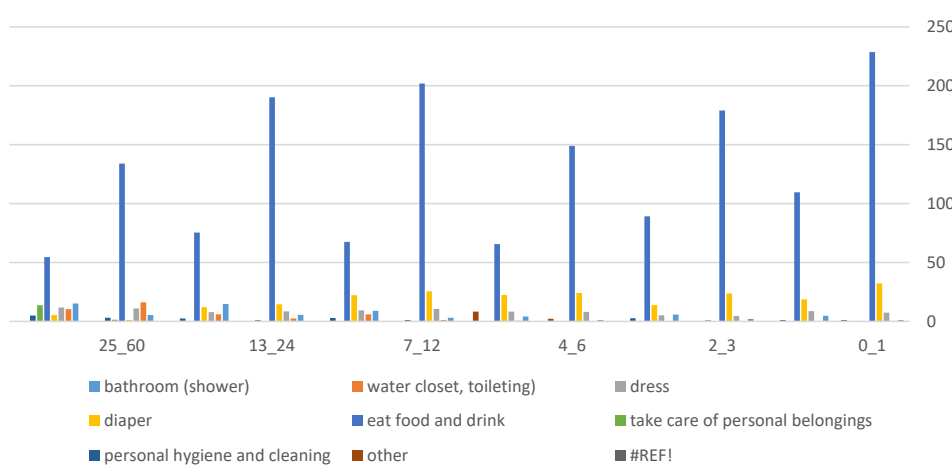

Figure 2. Components of daily life activities on weekends by age

Archives of
Rehabilitation

han spend on daily life activities in one day, whether on weekdays or weekends.

Finally, the Mann-Whitney U test results showed a significant difference between the time allotted to the daily life activities on weekdays and the weekends ($P=0.004$).

Discussion and Conclusion

The overall purpose of this study was to investigate the time allotted to daily life activities based on the day of the week, gender, and age.

On weekdays, from 187.88 minutes dedicated to daily life activities, the longest time with an average of 150.59 min/d was allotted to eating (and drink) and the shortest with an average of 0.02% per day to the care of personal belongings, which is clearly not the case in the age range of the present study. On weekends, on average, the lon-

gest time is spent on eating (and drinking) and the shortest on other daily activities.

The present study's findings showed that on both weekdays and weekends, children of 0-1 months old spend more time on eating due to poor coordination between sucking, swallowing, and breathing [2]. However, this time decreases until the age of 4-6 months with increasing coordination and increasing motor skills. From the age of 7-12 months, the duration of eating (and drinking) increases, probably because infants from 6 months of age need to receive complementary foods in addition to breastfeeding [15]. Over time, the total feeding time decreases to a minimum at the age of 24-60 months due to the reduction in breastfeeding time. Both on weekdays and weekends, at the age of 0-1 months, more time is spent on daily life activities than other age groups, and decreases with age 4-6 months and increases from 7-12 months, relatively and decreases again from 25-60 months. This changing trend maybe because the duration of daily life activities has

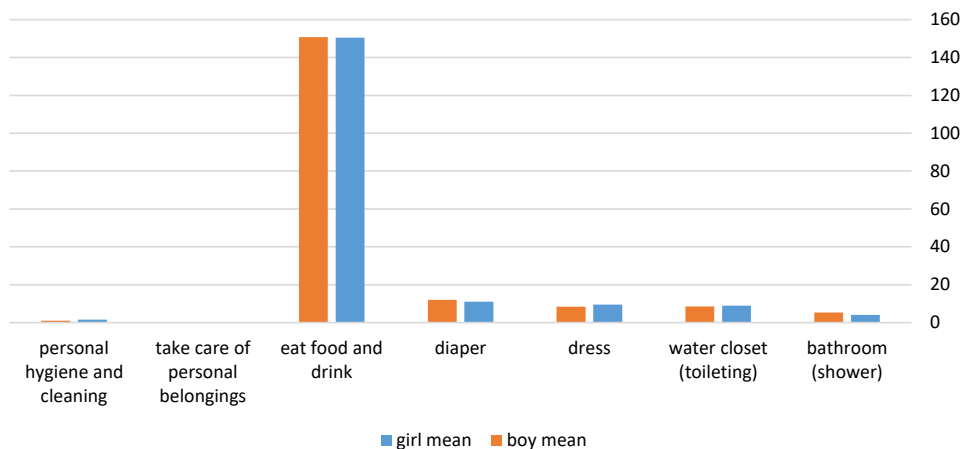

Figure 3. Daily life activities based on the gender on weekdays

Archives of
Rehabilitation

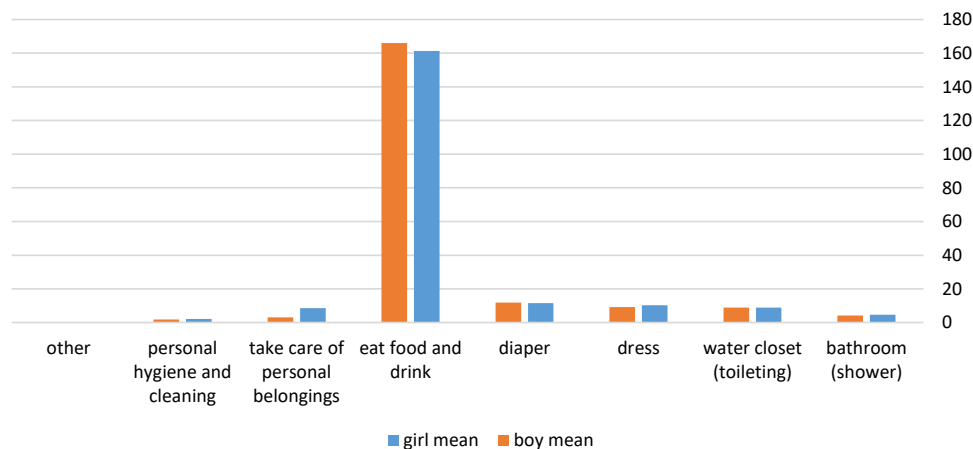

Figure 4. Daily life activities based on the gender on weekends

Archives of
Rehabilitation

reduced with increasing age and devoting more time to other areas of life and increasing the child's shared work. It is noteworthy that a similar trend has been reported in the study of Sourtiji et al. [12, 14, 16, 21].

In the present study, the time devoted to daily life activities is a function of the time dedicated to eating and drinking. According to the study of Hofferth and Sandberg [9], eating in the age group of less than two years (11:38 min) is more than that in the 3-5 years age group (9:22 min). This decreasing trend continues until the age of 12 years. Tirella et al. examined the Russian children's time under four years of age; children aged 1-12 months devoted less time (17.7 min) to daily life activities [26]. Furthermore, with increasing age in children of 13-24 months old (33.1 min) and 25-48 months (38 min), the duration of daily life activities has increased. It was noteworthy that most of the children's time after sleep was devoted to daily life activities [17].

According to the test results, there is no significant difference between the girls and boys under five years old living in Isfahan regarding the time spent on daily life activities in a day, whether weekdays or weekends [12, 14, 16]. The present study showed that girls and boys spend most of their time eating (and drinking) activities on weekdays and weekends. On weekdays, boys spend more time on eating and bathing than girls, and girls spend more time on cleaning and personal hygiene than boys. However, girls spend more time taking care of personal belongings on weekends than boys. Sourtiji et al. found that girls and boys spent most of their daily life activities on eating (and drinking) on weekdays and weekends [12, 14, 16, 21]. In Yue and Baxter's study, boys spent more time watching the screen than girls, while Sourtiji et al.'s study [12, 14, 16, 21] in children under 5 showed that girls spend more time watching the screen sleeping. In Posner and Vandell's study [10], girls spent more time on

academic and social activities than boys in white children and black children, while boys spent more time playing sports and computers. The study of Hofferth and Sandberg [9] also confirms this finding.

The test results showed a significant difference between the time allocated to the total daily life activities on weekdays and weekends due to the higher daily life activities on weekends. Because of the father's presence at home, it is normal for the duration of daily life activities to increase. However, Sourtiji et al. found no significant difference between daily life activities on weekdays and weekends [14, 21]. In Baxter's study, more time was spent on personal care, including eating, drinking, bathing, personal hygiene, etc., on weekdays than weekends. The time allotted for eating and drinking was the same on weekdays and weekends, while bathing and personal hygiene were longer on weekdays than on weekends. According to Baxter, sleep on weekdays was more significant than on weekends [19]. A study by Yue and Baxter [18] found that Australian children aged 4 to 14 years spent more time watching the screen on weekdays than on weekends.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

This article was done with the code of ethics IR.USWR.REC.1397.078 and the participants signed a written consent form and were fully aware of the research process. The participants were allowed to leave the research, and all their information remained confidential.

Funding

This article is taken from the master's thesis of Niloufar Shirani, an occupational therapy student at the Department

of Occupational Therapy, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, and has no financial support.

Authors' contributions

Conceptualization: Seyed Ali Hosseini, Houshang Mirzaei, Hossein Sourtiji, and Niloufar Shirani; Methodology and research: Samaneh Hosseinzadeh, Niloufar Shirani, Seyed Ali Hosseini, Houshang Mirzaei, and Hossein Sourtiji; Writing and Editing: Niloufar Shirani, Seyed Ali Hosseini, Houshang Mirzaei, Hossein Sortiji, and Samaneh Hosseinzadeh.

Conflict of interest

The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

Many thanks to health centers No. 1 and 2 of Isfahan Province which cooperated to collect information. Special thanks to our colleague Ms. Fahimeh Ebrahimi who helped us a lot in conducting the interviews.

مقاله پژوهشی

مدت زمان فعالیت‌های روزمره زندگی بر پایه روز هفته، سن و جنسیت در کودکان سالم زیر پنج سال

نیلوفر شیرانی^۱، هوشنگ میرزایی^{۱*}، سید علی حسینی^۱، حسین سورتیجی^۲، سمانه حسین‌زاده^۳

۱. گروه کاردرمانی، دانشکده علوم توانبخشی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، ایران.
۲. گروه کاردرمانی، مرکز تحقیقات عضلانی اسکلتی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.
۳. گروه آمار زیستی و اپیدمیولوژی، دانشکده علوم توانبخشی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، ایران.

حکیده

اهداف: فعالیت‌های روزمره زندگی فعالیت‌هایی هستند که به منظور مراقبت از بدن انجام می‌گیرند و برای زندگی و بهزیستی و بقای بنیادی ضروری هستند. این فعالیت‌ها از نوزادی شروع می‌شوند و در مراحل متفاوت رشدی، تکامل می‌یابند. ارزش‌های فرهنگی، انتظارات والدین، روتین‌های اجتماعی و محیط فیزیکی روی فعالیت‌های روزانه اثر می‌گذارند. نگرانی در مورد استفاده از زمان و فعالیت‌های روزانه کودکان، موضوع جدیدی نیست، ولی مطالعات روی آن کمیاب و مختصر هستند. پس برای داشتن اطلاعات و دانسته‌های بیشتر در مورد زندگی کودکان و بهزیستی آنان، نیاز است اطلاعات بیشتری در مورد فعالیت‌های روزمره آن‌ها داشته باشیم. هدف از مطالعه حاضر بررسی مدت فعالیت‌های روزمره زندگی بر پایه روز هفته، سن و جنسیت بود.

روش بررسی: در این مطالعه پیمایشی (توصیفی تحلیلی) که کودکان سالم زیر پنج سال شهر اصفهان در آن حضور داشتند، از رده‌های سنی مختلف متناسب با بار جمعیتی آن رده سنی، تعداد ۲۴۰ دختر و پسر به گونه‌ای که تعداد دختران و پسران در رده‌های سنی زیر یک ماه، ۲ تا ۳ ماه، ۴ تا ۶ ماه، ۷ تا ۱۲ ماه، ۱ تا ۲ سال و ۳ تا ۵ سال برابر بودند به صورت چندمرحله‌ای، طبقه‌ای، خوشه‌ای و هدفمند انتخاب شدند. به منظور گردآوری داده‌های پژوهش از پرسش‌نامه جمعیت‌شناختی و مقیاس گاه‌نگار زمان استفاده شد. آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها مورد استفاده قرار گرفت. سپس برای بررسی تفاوت بین متغیرها از آزمون‌های آنالیز واریانس یک‌راهه، کروسکال والیس و من‌ویتنی یو استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد در روزهای هفته از بین اجزای فعالیت‌های روزمره زندگی بیشترین زمان به طور میانگین با ۱۵۰/۵۹ دقیقه در شبانه‌روز به فعالیت خوردن (و آشامیدن) و کمترین زمان با میانگین ۰/۰۲ دقیقه در شبانه‌روز به مراقبت از وسایل شخصی اختصاص داده شده است، در حالی که در روزهای آخر هفته به طور میانگین بیشترین زمان صرف خوردن (و آشامیدن) و کمترین زمان صرف سایر فعالیت‌های روزمره شده بود. در بین رده‌های سنی گوناگون، نوزادان صفر تا یک ماه هم در روزهای هفته (با میانگین ۲۷۳/۳۵ دقیقه در شبانه‌روز) و هم در روزهای آخر هفته بیشترین زمان و کودکان ۲۵ تا ۶۰ ماه هم در روزهای هفته (با میانگین ۱۵۴/۶۵ دقیقه در شبانه‌روز) و هم در روزهای آخر هفته کمترین زمان را به فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای هفته اختصاص داده بودند. دختران و پسران در یک روز آخر هفته از بین اجزای فعالیت‌های روزمره زندگی بیشترین زمان را صرف خوردن (و آشامیدن) و کمترین زمان را صرف سایر فعالیت‌های روزمره که در این مطالعه طبقه‌بندی نشده، کرده بودند. بین مدت‌زمان اختصاص‌یافته به فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای هفته و روزهای آخر هفته و بین مدت‌زمانی که دختران و پسران زیر پنج سال ساکن شهر اصفهان در یک روز هفته به فعالیت‌های روزمره زندگی اختصاص داده‌اند چه در روزهای هفته و چه در روزهای آخر اختلاف معنی‌داری وجود نداشت ($P > 0.05$)، ولی بین مدت‌زمان استفاده از فعالیت‌های روزمره زندگی در رده‌های سنی مختلف در روزهای هفته و روزهای آخر هفته تفاوت معنی‌داری وجود داشت ($P < 0.05$) و در آخر، بین مدت‌زمان اختصاص‌یافته به فعالیت‌های روزمره زندگی در یک روز هفته و روز آخر هفته هم تفاوت معنی‌داری وجود داشت ($P < 0.05$).

نتیجه‌گیری: طبق نتایج مطالعه حاضر، رده‌های سنی و روزهای هفته از عوامل تأثیرگذار روی فعالیت‌های روزمره شرکت‌کنندگان و کودکان مطالعه حاضر هستند، ولی جنسیت تأثیری روی الگوهای فعالیت‌های روزانه آن‌ها ندارد.

تاریخ دریافت: ۱۶ شهریور ۱۳۹۹

تاریخ پذیرش: ۰۲ مرداد ۱۴۰۰

تاریخ انتشار: ۱۱ دی ۱۴۰۰

کلیدواژه‌ها:

فعالیت‌های روزمره
زندگی، کودکان،
استفاده از زمان

* نویسنده مسئول:

هوشنگ میرزایی

نشانی: تهران، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، دانشکده علوم توانبخشی، گروه کاردرمانی.

تلفن: ۰۳۷ ۲۲۱۸۰۰۳۷ (۲۱) ۹۸+

رایانامه: hooshang_mirzaie@yahoo.com

مقدمه

که بر اساس نیم‌رخ کاری سنجش می‌شود، پس لازم است معیاری درباره کودکان بهنجار وجود داشته باشد تا بتوان از آن برای هدف‌گذاری درمانی استفاده کرد [۶]. همین‌طور با توجه به اینکه زیر پنج سال شامل سنین قبل از مدرسه است و فعالیت‌های کودکان بیشتر تحت تأثیر خانواده و والدین است لازم بود فعالیت‌های روزمره در این سنین به صورت جداگانه بررسی شود؛ ضمن اینکه از نظر اجرایی نیز در این رده سنی اغلب کودکان به مراکز بهداشت مراجعه می‌کنند [۷]. پس برای داشتن اطلاعات و دانسته‌های بیشتر در مورد زندگی کودکان و بهزیستی آنان، نیاز است اطلاعات بهتری در مورد استفاده از زمان و فعالیت‌های روزمره آن‌ها داشته باشیم. به علاوه، اطلاعات در مورد استفاده از زمان کودکان بسیار محدود است و بسیار واضح است که باید اطلاعات بیشتری در مورد فعالیت‌های کلی کودکان کسب کنیم و روی فعالیت‌های خاص تمرکز نکنیم [۸]. در این خصوص نزدیک‌ترین محیط به کودک، خانه و خانواده است و کارکرد کودکان به عنوان بخشی از واحد خانواده، الگوی استفاده از زمان آن‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد [۹].

جنسیت ممکن است عامل مؤثری در انتخاب فعالیت‌ها باشد و می‌تواند باعث تفاوت آن‌ها شود که در این مورد مطالعات کمی صورت گرفته است. یک یافته کلی نشان داده است که پسرها و دخترها تجربه‌های متفاوتی دارند. پسرها در خانه و در بیرون از خانه و در همسایگی‌شان تحرک بیشتری دارند و در تعداد فعالیت‌های بیشتری درگیر می‌شوند و خیلی کمتر از دختران همسن خود توسط بزرگ‌ترها تحت نظر هستند. پسرها بیشتر از دختران در ورزش‌های مربی‌دار شرکت می‌کنند و بیشتر تلویزیون تماشا می‌کنند. این در حالی است که دخترها زمان بیشتری را به انجام تکالیف منزل و کارهای خانه سپری می‌کنند [۱۰]. هوفرت و سندبرگ در مطالعه خود عنوان کردند که تفاوت‌های جنسیتی در فعالیت‌ها در سال اول مدرسه نمایان می‌شوند [۱۱]. همین‌طور در مطالعه مارتا هیل، نه تنها مردان و زنان در کارهای مربوط به شغل، آموزش و کارهای مربوط به خانه با هم متفاوت بودند، بلکه آن‌ها همچنین در نوع فعالیت‌های مربوط به خانه و نوع فعالیت‌های زمان آزادشان نیز تفاوت داشتند که این تفاوت‌ها ممکن است در کودکان هم وجود داشته باشد [۱۲].

از آنجا که فعالیت‌های روزمره زندگی اساساً به جنسیت وابسته‌اند، ممکن است لازم باشد ارائه برنامه مداخله یا مشاوره به مراقبان با در نظر گرفتن تفاوت‌های جنسیتی صورت گیرد [۱۳]؛ اما کماکان این پرسش مطرح است که آیا در ارائه فعالیت‌های روزمره زندگی هم لازم است تفاوت‌های جنسیتی در نظر گرفته شود؟

از لحاظ رشدی، تغییرات نظام‌مند در فعالیت‌های کودکان مثل کم شدن مدت‌زمان خواب، خوردن و بازی و بیشتر شدن

فعالیت‌های روزمره زندگی شامل فعالیت‌هایی هستند که به منظور مراقبت از بدن صورت می‌گیرند. این فعالیت‌ها برای زندگی در جهان اجتماعی ضروری هستند و بهزیستی و بقای بنیادی را ممکن می‌سازند [۱]. این فعالیت‌ها را کودکان در حین بالغ شدن، می‌آموزند. مراقبت از خود یا انجام فعالیت‌های روزمره زندگی عبارتند از: بهداشت دستشویی رفتن، کنترل ادرار و مدفوع، بهداشت شخصی و آرایش کردن، حمام کردن و دوش گرفتن، غذا خوردن و غذا دادن، لباس پوشیدن و تحرک عملکردی، مراقبت از وسایل شخصی و یادگیری اینکه چگونه نیازهای جنسی را بیان کنند. همان‌طور که کودک بالغ می‌شود یاد می‌گیرد که چگونه فعالیت‌های روزمره‌اش را در راه‌های مناسب اجتماعی اجرا کند. بنابراین می‌تواند در دیگر فعالیت‌ها در قالب واحد خانواده و اجتماع مثل آموزش، بازی، فعالیت‌های اوقات فراغت، خواب و استراحت، فعالیت اجتماعی، فعالیت‌های کارساز روزمره زندگی و شغل مشارکت کند [۳-۱].

ماهر شدن در فعالیت‌های روزمره از نوزادی شروع می‌شود و در مرحله‌های متفاوت رشدی، اصلاح می‌شود. ارزش‌های فرهنگی، انتظارات والدین، روتین‌های اجتماعی و محیط فیزیکی روی حمام کردن، لباس پوشیدن، آرایش کردن و دستشویی رفتن آن‌ها اثر می‌گذارد. مشارکت فعالانه در فعالیت‌های روزمره زندگی، مزایای متعددی برای کودک دارد که لزوم بررسی آن را نشان می‌دهد. مزایای آن شامل نگهداری و رشد فعالیت‌های بدنی و سلامت (شامل قدرت، تحمل، دامنه حرکتی)، هماهنگی، حافظه، توالی، آرایش مفاهیم، تصویر بدن، نظافت (بهداشت) و حل مسئله در کارهاست. این ماهر شدن در کارها باعث افزایش عزت نفس، اعتماد به نفس و خودمختاری می‌شود و به کودک یک حس استقلال می‌دهد [۴].

هدف عمده خدمات کاردرمانی عبارت است از ارتقای مشارکت کودک در بافتار کارهای روزمره زندگی که بی‌تردید یکی از برجسته‌ترین و مهم‌ترین حوزه‌های آن فعالیت‌های روزمره زندگی است؛ بنابراین کاردرمانگران برای ارائه یک هدف‌گذاری دقیق درمانی و ارائه یک برنامه درمانی دقیق لازم است نیم‌رخ کاری کودک را بررسی و تهیه نمایند. برای این منظور فعالیت‌های روزمره زندگی و سایر کارهای کودک را مورد سنجش قرار می‌دهند، اما چالش اصلی اینجاست که درمانگر و همین‌طور مراقبان کودک به عنوان اعضای تیم درمان لازم است ملاکی را برای تفسیر یافته‌های حاصل از سنجش داشته باشند [۵، ۳، ۲].

طبق بررسی نویسندگان این مقاله، مطالعات در مورد الگوهای استفاده از زمان در فعالیت‌های روزمره زندگی محدود بود و توجه به اینکه یکی از اهداف مهم کاردرمانی در کودکان دچار اختلال، کسب سطح کارآمد کارهای روزمره زندگی است

فعالیت‌های مدرسه و دیگر فعالیت‌های ساختاریافته، با افزایش سن و بزرگ شدن اتفاق می‌افتد [۱۱]. تحقیقات همچنین تفاوت سنی را در فعالیت‌های کودکان نشان می‌دهند [۱۴، ۱۰]. مصاحبه‌ای که در مطالعه هوفرت و سندبرگ در سال ۱۹۹۱ به عنوان بخشی از مطالعه ملی سلامت کودکان انجام شد نشان داد درس‌های بعد از مدرسه و فعالیت‌های غنی ۱۲ درصد از زمان کودکان ۵ تا ۹ ساله را تشکیل می‌دهند، در حالی که این مقدار در ۱۰ تا ۱۲ ساله‌ها، ۲۳ درصد بود [۱۴]. دیگر تفاوت‌های سنی به تجربه‌های جنسیتی هم مربوط می‌شود، به طور مثال، دختران کلاس نهم زمان کمتری را روی تکالیف منزل نسبت به دختران کلاس پنجمی صرف می‌کنند، در حالی که مقدار زمانی که پسرها روی فعالیت‌های آموزشی سپری می‌کنند در هر دو رده سنی برابر است. دختران کلاس نهمی زمان بیشتری را صرف اجتماعی شدن می‌کنند، در حالی که مدت‌زمانی که در پسرها صرف اجتماعی شدن می‌شود در پایه تحصیلی پنجم و نهم تفاوتی نمی‌کند [۱۰]. با این حال در هیچ مطالعه‌ای تأثیر سن بر فعالیت‌های روزمره زندگی به طور ویژه مورد بررسی قرار نگرفته است.

از شاخص‌های دیگری که می‌تواند بر فعالیت‌های روزمره زندگی کودکان تأثیرگذار باشد، جنبه‌های مربوط به بافتار زمانی به‌ویژه روزهای هفته در برابر روزهای آخر هفته است. باید توجه داشت که اکثر کارهای کودکان زیر پنج سال، تحت تأثیر تصمیم‌ها و برنامه‌های خانواده‌هاست و استفاده از زمان در والدین و اشتغال پدر و مادر نیز می‌تواند الگوی استفاده از زمان کودک را تحت تأثیر قرار دهد و در روزهای آخر هفته به دلیل حضور پدر در خانواده ممکن است کارهای روزمره تحت تأثیر حضور پدر باشد، زیرا اغلب خانواده‌های ایرانی برنامه‌های خاص تفریحی، مشارکت اجتماعی و بهداشتی را ممکن است در روزهای آخر هفته بیشتر پیگیری کنند؛ بنابراین آگاهی از تفاوت فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای هفته در مقایسه با روزهای آخر هفته می‌تواند مبنایی برای خدمات مداخله‌ای و مشاوره‌ای در کودکان باشد [۲۱-۱۵].

بر اساس آنچه بیان شد، هدف از مطالعه حاضر، بررسی مدت‌زمان اختصاص‌یافته به فعالیت‌های روزمره زندگی بر پایه روزهای هفته، سن و جنسیت و بررسی تأثیر شاخص‌های سن، جنسیت و روزهای هفته بر فعالیت‌های روزمره زندگی کودکان سالم زیر پنج سال شهر اصفهان بود.

روش بررسی

در این مطالعه پیمایشی (توصیفی تحلیلی) که کودکان سالم زیر پنج سال شهر اصفهان در آن حضور داشتند، روش نمونه‌گیری به صورت چندمرحله‌ای، طبقه‌ای، خوشه‌ای و هدفمند بود. از هر ۱۴ منطقه شهر اصفهان، از بین مراکز بهداشتی که از نظر اقتصادی و

معیارهای ورود به مطالعه، سکونت در شهر اصفهان، سالم بودن کودک به لحاظ عملکرد ذهنی و جسمی، محدوده سنی تولد تا پنج‌سالگی، پذیرش شرکت در مطالعه و رضایت آگاهانه والدین کودکان بود و معیار خروج از مطالعه نیز عدم تمایل به شرکت در مطالعه در نظر گرفته شد. پس از انتخاب شرکت‌کنندگان، به والدین آن‌ها اطلاع‌رسانی و پس از اظهار تمایل اولیه جهت شرکت در مطالعه، فرم رضایت آگاهانه به ایشان ارائه و امضا شد. ابتدا ضمن انجام مصاحبه آمادگی، پرسش‌نامه جمعیت‌شناختی تکمیل و داده‌های مربوط به استفاده از زمان با استفاده از مقیاس گاه‌نگار زمان دیروز گردآوری شد. روز گاه‌نگار (روزی که گاه‌نگار درباره آن تکمیل می‌شود) از بین نزدیک‌ترین روزها به زمان مصاحبه انتخاب و از طریق مصاحبه با والدین تکمیل شد، به این صورت که والدین نحوه گذراندن زمان نوزادان و کودکان را در مورد اینکه مدت‌زمان انجام کارهایشان چقدر بود؟ با چه کسی کارهایشان را انجام می‌دادند؟ آیا به تنهایی انجام می‌دادند؟ و کجا بودند؟ توضیح می‌دادند. سپس فرم گاه‌نگار برای اطلاعات روز آخر هفته، به همراه آموزش و معرفی آن به مراقبین داده شد و هماهنگی‌های لازم جهت چگونگی برگرداندن فرم‌ها انجام شد. در مرحله بعد، تفسیر داده‌ها و اطمینان از کیفیت داده‌ها (در مواردی که در وضوح برخی اطلاعات ابهام وجود داشت از مصاحبه تلفنی استفاده شده است) و در نهایت ویرایش داده‌ها (در موارد لازم بر اساس مصاحبه تلفنی) صورت پذیرفت. سپس آماره‌های مورد نظر محاسبه و یافته‌های حاصل از مطالعه بر مبنای تعاریف دقیق و با حساسیت «چارچوب مرجع کاردرمانی، قلمرو و فرآیند» توسط کارشناسی که در کارگاه آموزشی (با محتوای روش‌شناسی تحقیقات استفاده از زمان، فنون مصاحبه، روش اجرای گاه‌نگار زمان و روش اجرای طرح حاضر که توسط آقای سورتیجی [۱۵] برگزار شده بود) شرکت نموده بود، تحلیل و ثبت شد.

به منظور گردآوری داده‌های پژوهش از ابزارهای زیر بهره گرفته شد:

پرسش‌نامه جمعیت‌شناختی

پرسش‌نامه جمعیت‌شناختی که توسط محقق ساخته شده بود و شامل سن، جنس، تاریخ تولد، تاریخ پر کردن پرسش‌نامه، قد

آشامیدن) و کمترین زمان با میانگین $0/02$ دقیقه در شبانه‌روز به مراقبت از وسایل شخصی اختصاص داده شده بود، در حالی که در روزهای آخر هفته از بین اجزای فعالیت‌های روزمره زندگی به طور میانگین بیشترین زمان صرف خوردن (و آشامیدن) و کمترین زمان صرف سایر فعالیت‌های روزمره (مدت‌زمانی که طبق تعریف شامل فعالیت‌های روزمره زندگی است، اما در طبقات به طور جداگانه اندازه‌گیری شده و در این مطالعه قرار نمی‌گیرد) شده بود. جهت بررسی توزیع داده‌ها از آزمون آماری کولموگروف اسمیرنوف استفاده شد که نتایج آن نشان داد داده‌های مربوط به زمان صرف‌شده در فعالیت‌های روزمره زندگی چه در روزهای هفته و چه در روزهای آخر هفته از توزیع بهنجار برخوردار نیستند ($P=0/004$). نتایج مربوط به آزمون تی زوجی نشان داد بین مدت‌زمان اختصاص‌یافته به فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای هفته و روزهای آخر هفته اختلاف معنی‌داری وجود ندارد و میانگین اختصاص‌یافته به فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای آخر هفته از روزهای هفته بیشتر بوده است ($18/55 \pm 187/77$ دقیقه) (تصاویر شماره ۱ و ۲).

در رده‌های سنی گوناگون در روزهای هفته، نوزادان صفر تا یک‌ماهه با مجموع میانگین فعالیت‌های مختلف روزمره زندگی $273/35$ دقیقه در شبانه‌روز بیشترین زمان و کودکان ۲۵ تا ۶۰ ماه با مجموع میانگین فعالیت‌های مختلف روزمره زندگی $154/65$ دقیقه در شبانه‌روز کمترین زمان را به فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای هفته اختصاص داده بودند (جدول شماره ۲). این در حالی است که نوزادان رده سنی صفر تا یک‌ماهه در روزهای آخر هفته کمترین زمان را صرف فعالیت‌های روزمره زندگی و کودکان رده سنی ۲۵ تا ۶۰ ماه بیشترین زمان را صرف فعالیت‌های روزمره زندگی کرده بودند (جدول شماره ۳). نتایج آزمون آنالیز واریانس یک‌طرفه نشان داد بین مدت‌زمان استفاده از فعالیت‌های روزمره زندگی در رده‌های سنی مختلف در روزهای هفته و روزهای آخر هفته تفاوت معنی‌داری وجود دارد و نمودارها الگوی نسبی این اختلافات را نشان می‌دهند (تصاویر شماره ۱ و ۲) و از بین رده‌های سنی، بین گروه سنی ۲۵ تا ۶۰ ماه و گروه‌های سنی صفر تا یک، ۷ تا ۱۲ و ۱۳ تا ۲۴ ماه در روزهای هفته و روزهای آخر هفته تفاوت معنی‌داری وجود داشت.

دخترها و پسرها از اجزای فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای هفته، بیشترین زمان را به فعالیت‌های خوردن (و آشامیدن) و کمترین زمان را به مراقبت از وسایل شخصی اختصاص داده بودند (تصویر شماره ۳). این در حالی است که دختران و پسران در یک روز آخر هفته از بین اجزای فعالیت‌های روزمره زندگی بیشترین زمان را صرف خوردن (و آشامیدن) و کمترین زمان را صرف سایر فعالیت‌های روزمره که در این مطالعه طبقه‌بندی نشده است، کرده بودند (تصویر شماره ۴). بر مبنای نتایج مربوط به آزمون تی مستقل (روزهای هفته: $P=0/982$ و روزهای آخر

و وزن، تعداد اعضای خانواده، حضور یا عدم حضور پدربزرگ یا مادر بزرگ در کنار آن‌ها، نوع تغذیه، اطلاعات مربوط به سکونت و وضعیت کلی سلامت بود.

مقیاس گاه‌نگار زمان^۱

گاه‌نگار زمان رویکردی ایده‌آل برای گردآوری داده‌ها در حوزه استفاده از زمان است. در این شیوه، از شرکت‌کنندگان در پژوهش خواسته می‌شود که گزارش کاملی از فعالیت‌هایشان (همراه با گزارش زمان آغاز و پایان هر فعالیت) را برای یک دوره زمانی معین در جدولی که تعبیه شده است، ارائه دهند. گاه‌نگار زمان رایج‌ترین شیوه برای گردآوری داده‌های مربوط به استفاده از زمان برای مطالعات دارای تعداد شرکت‌کنندگان زیاد است. محتوای گاه‌نگار شامل جنبه‌های عینی و ذهنی است. جنبه‌های عینی شامل آنچه انجام می‌شود، چیزی که هم‌زمان انجام می‌شود، مکان انجام، همراه با چه کسی انجام می‌شود، برای چه کسی انجام می‌شود، موقعیت زمانی، و مواد و وسایل لازم برای انجام است [۲۲]. روش‌های اندازه‌گیری استفاده از زمان در گاه‌نگار در سال ۱۹۲۴ توسط جاستر و استافورد^۲ تبیین شده است که به سه روش انجام می‌شود و شامل گاه‌نگار استفاده از زمان^۳، روش تلطیف‌شده^۴ و روش نمونه‌گیری تجربی^۵ است. در این مطالعه از روش گاه‌نگار زمان استفاده شد، زیرا این روش برای فعالیت‌های روزمره معمول روایی بالایی دارد و برخلاف دو روش دیگر که محدوده سنی محدودی دارند، محدوده سنی وسیعی دارد و اطلاعات برای همه رده‌های سنی با موفقیت جمع‌آوری می‌شود [۲۳].

توزیع داده‌های حاصل از مطالعه در هر طبقه با استفاده از آماره‌های توصیفی شامل جداول فراوانی و نمودارها بررسی شد. از آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها استفاده شد. سپس برای بررسی تفاوت بین متغیرها در مواردی که داده‌ها از شرایط استفاده از آزمون‌های پارامتریک (از جمله توزیع نرمال) برخوردار بودند از آزمون آنالیز واریانس یک‌راهه و آزمون تی تست زوجی و در مواردی که داده‌ها از شرایط استفاده از آزمون‌های پارامتریک برخوردار نبودند بسته به تعداد سطح متغیرها از آزمون ویلکاکسون استفاده شد.

یافته‌ها

مدت‌زمان اختصاص‌یافته به هریک از فعالیت‌های روزمره زندگی در جدول شماره ۱ نشان داده شده است. در روزهای هفته از بین اجزای فعالیت‌های روزمره زندگی بیشترین زمان به طور میانگین با $150/59$ دقیقه در شبانه‌روز به فعالیت خوردن (و

1. Time diary
2. Juster & Stafford
3. Time use diary
4. Stylized method
5. Experimental sampling method

جدول ۱. میانگین زمان اجزای فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای هفته و روزهای آخر هفته

میانگین \pm انحراف معیار		اجزای فعالیت‌های روزمره
روزهای آخر هفته	روزهای هفته	
۴/۴۱ \pm ۱۳/۰۲	۴/۶۹ \pm ۱۳/۵۳	حمام (دوش)
۸/۸ \pm ۱۱/۱۱۱	۸/۷۷ \pm ۱۱/۱۷۹	دستشویی
۹/۷۴ \pm ۱۰/۲۹۱	۸/۹۵ \pm ۱۱/۴۱۶	لباس
۱۱/۶۹ \pm ۱۷/۲۵۲	۱۱/۵۰ \pm ۱۶/۸۰۲	پوشک
۱۶۳/۶۷ \pm ۷۵/۰۱	۱۵۰/۵۹ \pm ۷۴/۷۹	خوردن غذا و نوشیدنی
۰/۶۸ \pm ۹/۶۴۷	۰/۰۲ \pm ۰/۳۱۳	مراقبت از وسایل شخصی
۱/۹۵ \pm ۴/۱۰۴	۰/۳۴ \pm ۳/۱۷۸	نظافت و بهداشت شخصی
۰/۱۲ \pm ۱/۹۰۱	۰	سایر
۱۳۸/۲۵ \pm ۶۲/۶۰۸	۱۸۷/۷۷ \pm ۸۱/۵۵	مجموع

توانبخشی

توجه است که بخش عمده‌ای از فعالیت‌های کودکان زیر پنج سال به‌ویژه در زمینه فعالیت‌های روزمره زندگی در قالب کارهای اشتراکی کودک و مراقب صورت می‌پذیرد. بنابراین با توجه به اهمیت تغذیه در این سنین و دیدگاه والدین در این خصوص، بیشترین زمان در حوزه فعالیت‌های روزمره زندگی به تغذیه و کمترین زمان با میانگین $0/02$ دقیقه در شبانه‌روز به مراقبت از وسایل شخصی اختصاص داده شده است. در روزهای آخر هفته هم از بین اجزای فعالیت‌های روزمره زندگی به طور میانگین بیشترین زمان صرف خوردن (و آشامیدن) می‌شود که با روزهای هفته وضعیت مشابهی دارد و کمترین زمان صرف سایر فعالیت‌های روزمره شده است. این یافته‌ها با مطالعه سورتیچی و همکاران [۲۱] در بیشترین زمان صرف‌شده، هم در روزهای

هفته: $P=0/833$) بین مدت‌زمانی که دختران و پسران زیر پنج سال ساکن شهر اصفهان در یک روز هفته به فعالیت‌های روزمره زندگی اختصاص داده بودند، چه در روزهای هفته و چه در روزهای آخر هفته تفاوت معنی‌داری وجود نداشت.

بحث

هدف کلی از مطالعه حاضر بررسی مدت‌زمان اختصاص‌یافته به فعالیت‌های روزمره بر پایه روز هفته، جنسیت و رده‌های سنی بود.

در روزهای هفته از مدت $187/88$ دقیقه اختصاص‌یافته به فعالیت‌های روزمره زندگی بین اجزای فعالیت‌های روزمره زندگی بیشترین زمان به طور میانگین با $150/59$ دقیقه در شبانه‌روز به فعالیت خوردن (و آشامیدن) اختصاص داده شده بود. قابل

جدول ۲. میانگین اجزای فعالیت‌های روزمره زندگی بر اساس رده‌های سنی به دقیقه در روزهای هفته

میانگین \pm انحراف معیار		حمام (دوش)	دستشویی	لباس	پوشک	خوردن	مراقبت از وسایل شخصی	نظافت و بهداشت شخصی	سایر	مجموع	رده سنی (ماه)
۲۳۳/۳۵ \pm ۱۲۶/۴۳	۰	۰/۲۹ \pm ۱/۲۳۱	۰	۳۳۳/۹۴ \pm ۱۱۱/۷۵	۳۱/۷۶ \pm ۱۸/۹۴	۲۳۳/۹۴ \pm ۱۱۱/۷۵	۰	۰/۲۹ \pm ۱/۲۳۱	۰	۲۳۳/۳۵ \pm ۱۲۶/۴۳	۰-۱
۲۰۸/۲۸ \pm ۹۵/۶۶	۰	۰/۷۷ \pm ۲/۷۷۴	۰	۱۶۱/۰۸ \pm ۷۶/۲۰	۲۲/۳۸ \pm ۱۱/۹۸۳	۱۶۱/۰۸ \pm ۷۶/۲۰	۰	۰/۷۷ \pm ۲/۷۷۴	۰	۲۰۸/۲۸ \pm ۹۵/۶۶	۲-۳
۱۸۱/۷۳ \pm ۵۴/۳۸	۰	۰/۰۷ \pm ۰/۲۶۷	۰	۱۳۹/۰۶ \pm ۵۰/۴۹	۲۲/۲۰ \pm ۲۰/۲۷	۱۳۹/۰۶ \pm ۵۰/۴۹	۰	۰/۰۷ \pm ۰/۲۶۷	۰	۱۸۱/۷۳ \pm ۵۴/۳۸	۴-۶
۲۳۳/۸۴ \pm ۱۷۷/۵۵	۰	۰/۷۶ \pm ۲/۵۷۳	۰	۱۹۳/۲۸ \pm ۷۱/۴۴	۲۴/۷۸ \pm ۲۲/۱۹	۱۹۳/۲۸ \pm ۷۱/۴۴	۰	۰/۷۶ \pm ۲/۵۷۳	۰	۲۳۳/۸۴ \pm ۱۷۷/۵۵	۷-۱۲
۲۰۱/۴۳ \pm ۷۶/۶۷	۰	۰/۴۳ \pm ۱/۶۹۵	۰	۱۷۵/۳۰ \pm ۶۷/۶۴	۱۴/۶۵ \pm ۱۲/۳۰۰	۱۷۵/۳۰ \pm ۶۷/۶۴	۰	۰/۴۳ \pm ۱/۶۹۵	۰	۲۰۱/۴۳ \pm ۷۶/۶۷	۱۳-۲۴
۱۵۴/۶۵ \pm ۵۸/۲۴	۰	۱/۹۷ \pm ۳/۸۷	۰/۰۴ \pm ۰/۴۴۴	۱۱۹/۰۹ \pm ۵۵/۳۴	۱/۳۰ \pm ۵/۴۵	۱۱۹/۰۹ \pm ۵۵/۳۴	۰/۰۴ \pm ۰/۴۴۴	۱/۹۷ \pm ۳/۸۷	۰	۱۵۴/۶۵ \pm ۵۸/۲۴	۲۵-۶۰
۱۸۷/۷۷ \pm ۸۱/۵۵	۰	۱/۳۴ \pm ۳/۱۷۸	۰/۰۲ \pm ۰/۳۱۳	۱۵۰/۵۹ \pm ۷۴/۷۹	۱۱/۵۰ \pm ۱۶/۸۰	۱۵۰/۵۹ \pm ۷۴/۷۹	۰/۰۲ \pm ۰/۳۱۳	۱/۳۴ \pm ۳/۱۷۸	۰	۱۸۷/۷۷ \pm ۸۱/۵۵	مجموع

توانبخشی

جدول ۳. میانگین اجزای فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای آخر هفته بر مبنای رده‌های سنی به دقیقه

رده سنی (ماه)	حمام (دوش)	دستشویی	لباس	پوشک	خوردن	مراقبت از وسایل شخصی	نظافت شخصی	سایر	مجموع
۰-۱	۱/۱۸±۴/۸۵	۰	۷/۵۱±۸/۶۶	۲۲/۲۳±۱۸/۸۲	۲۲/۸۷±۱۰۹/۶۷	۰	۰/۲۹±۱/۲۱	۰	۴۱/۷۶±۱۹۰/۰۵
۲-۳	۲/۰۸±۵/۷۲۲	۰	۴/۴۶±۵/۲۰۶	۲۳/۶۹±۱۳/۹۵	۱۳۹/۰±۸۹/۱۱	۰	۰/۷۸±۲/۷۷	۰	۵۴/۰۸±۵۱/۵۸۶
۴-۶	۱/۱۵±۴/۱۶	۰/۲۳±۰/۵۹	۸±۸/۲۸	۲۴/۰۸±۲۲/۵۸	۱۴۸/۹۲±۶۵/۶۶	۰	۰/۰۸±۰/۲۷	۲/۳۱±۸/۲۳	۶۶/۸۵±۴۹/۱۲۹
۷-۱۲	۳/۱۴±۹	۱/۲۹±۶/۱۰	۱۰/۶۰±۹/۲۸	۲۵/۵۱±۲۲/۳۱	۲۰۲/۰۲±۶۷/۴۱	۰	۱/۱۴±۲/۹۸	۰	۱۴۸/۰۹±۵۹/۳۳۱
۱۳-۲۴	۵/۶۸±۱۴/۶۹	۲/۴۵±۶/۰۶	۸/۴۵±۷/۸۶	۱۴/۵۲±۱۲/۰۳	۱۹۰/۳۶±۷۵/۴۲	۰	۰/۹۱±۲/۴۱	۰	۱۵۱/۴۱±۴۷/۱۹۴
۲۵-۶۰	۵/۳۶±۱۵/۰۹	۱۶/۳۳±۱۰/۴۴	۱۱/۰۲±۱۱/۸۳	۱/۲۳±۵/۴۷	۱۳۳/۹۱±۵۴/۵۳	۱/۳۵±۱۳/۶۲۷	۳/۱۲±۵/۰۴	۰	۱۶۰/۸۲±۴۸/۲۰۹
مجموع	۴/۴۱±۱۳/۰۲	۸/۸۰±۱۱/۱۱	۹/۷۴±۱۰/۲۹	۱۱/۶۹±۱۷/۲۵	۱۶۳/۶۷±۷۵/۰۱	۰/۶۸±۹/۶۴۷	۱/۹۵±۴/۱۰	۰/۱۲±۱/۹۰	۱۳۸/۲۵±۶۲/۶۰۸

توانبخشی

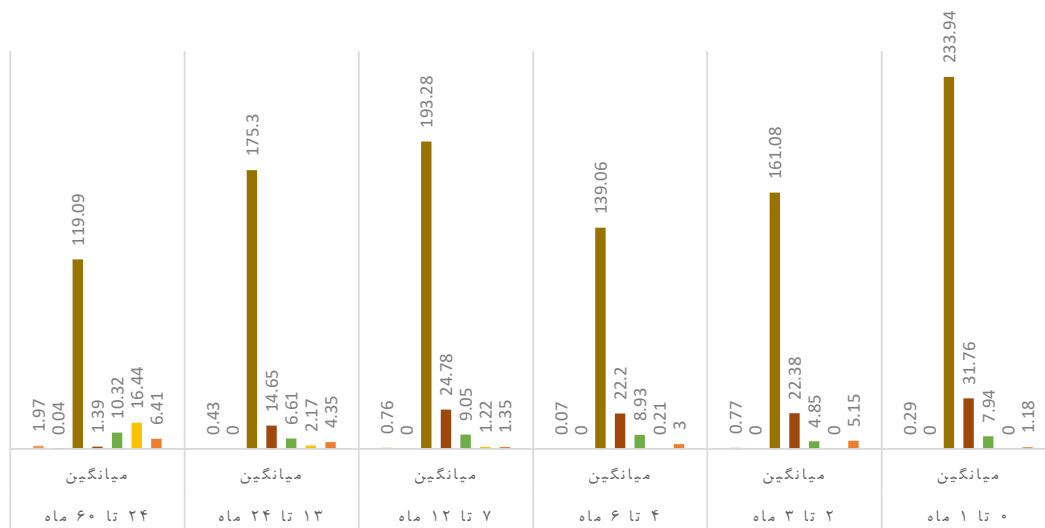
ماهگی نیاز دارند که در کنار شیر خوردن، غذای کمکی هم برای دریافت مواد مکمل دریافت کنند [۲۴]. مدت‌زمان خوردن (و آشامیدن) بیشتر می‌شود. در طول زمان دوباره با افزایش سن، به دلیل کم شدن مدت‌زمان شیر خوردن، کل زمان خوردن کاهش می‌یابد تا در سن ۲۴ تا ۶۰ ماهگی به کمترین زمان خود برسد.

هم در روزهای هفته و هم در روزهای آخر هفته، در سن صفر تا یک‌ماهگی نسبت به سایر رده‌های سنی زمان بیشتری صرف فعالیت‌های روزمره زندگی می‌شود و با افزایش سن از ۴ تا ۶ ماهگی کاهش می‌یابد و از ۷ تا ۱۲ ماهگی افزایش نسبی داشته و از ۲۵ تا ۶۰ ماهگی مجدداً کاهش می‌یابد که ممکن است به این دلیل باشد که با افزایش سن و اختصاص زمان بیشتر به سایر

هفته و هم در روزهای آخر هفته همسو بود، ولی در روزهای هفته کمترین زمان صرف‌شده در فعالیت‌های روزمره مربوط به سایر فعالیت‌های روزمره زندگی بود و در روزهای آخر هفته کمترین زمان صرف‌شده مربوط به دستشویی رفتن می‌شد که این تفاوت‌ها می‌تواند به دلیل تفاوت فرهنگی و جغرافیایی مطالعه‌ها باشد.

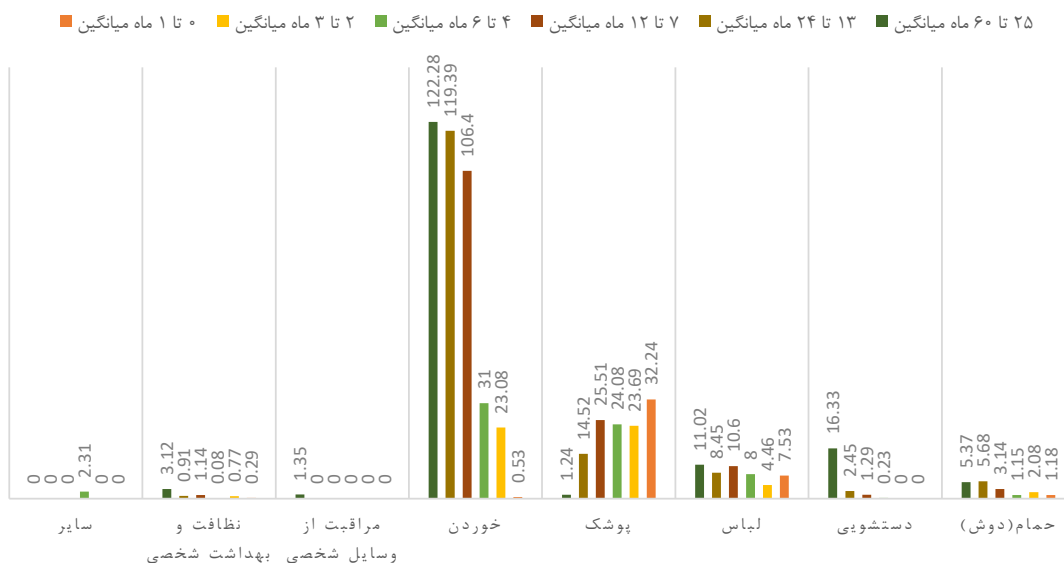
یافته‌های مطالعه حاضر نشان داد هم در روزهای هفته و هم در روزهای آخر هفته، کودکان صفر تا یک ماه به دلیل کم بودن هماهنگی بین مکیدن، بلعیدن و تنفس [۲۵]، مدت‌زمان بیشتری را صرف خوردن می‌کنند، ولی این مدت‌زمان تا سن ۴ تا ۶ ماهگی با افزایش هماهنگی و افزایش مهارت‌های حرکتی کمتر می‌شود. از سن ۷ تا ۱۲ ماه، احتمالاً به دلیل اینکه نوزادان از

نظافت و بهداشت شخصی ■ مراقبت از وسایل شخصی ■ خوردن ■ پوشک ■ لباس ■ دستشویی ■ حمام (دوش) ■

توانبخشی

تصویر ۱. اجزای فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای هفته بر اساس سن

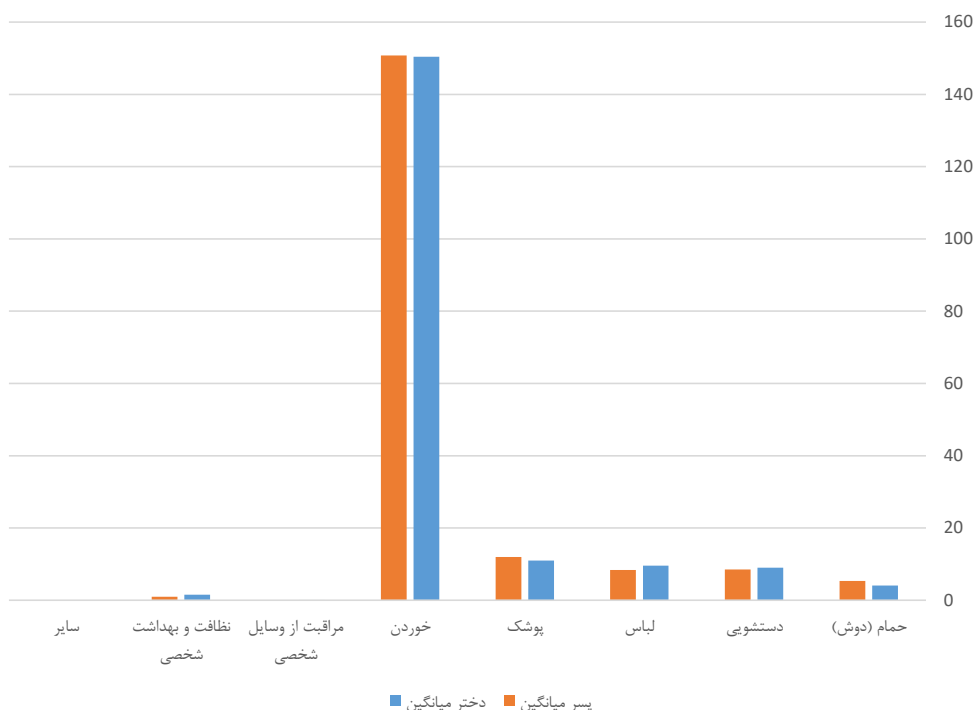

توانبخشنی

ماهه (۳۸ دقیقه)، مدت زمان فعالیت‌های روزمره افزایش یافته است. نکته قابل توجه این بود که بیشترین زمان کودکان بعد از خواب به فعالیت‌های روزمره زندگی اختصاص داده شده است [۲۶] که این اطلاعات با یافته‌های مطالعه حاضر ناهم‌سوست و مدت زمان فعالیت‌های روزمره کودکان زیر پنج سال شهر اصفهان، با افزایش سن، کاهش پیدا می‌کند که ممکن است این تفاوت، ناشی از تفاوت در تعریف فعالیت‌های روزمره در دو مطالعه باشد؛

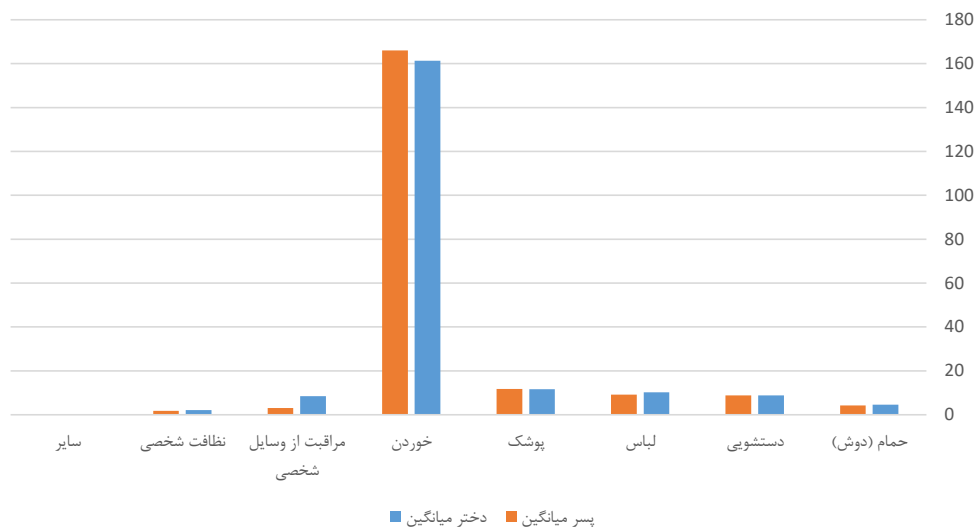
تصویر ۲. اجزای فعالیت‌های روزمره در روزهای آخر هفته بر اساس سن

حوزه‌های زندگی، از مدت زمان فعالیت‌های روزمره زندگی کم شده است. شایان توجه است که در مطالعه سورتیجی و همکاران روند مشابهی گزارش شده است [۱۵، ۲۱، ۲۵]. اما در مطالعه تریلا و همکاران که استفاده از زمان کودکان زیر چهار سال روسی را مورد بررسی قرار داده‌اند، کودکان ۱ تا ۱۲ ماهه مدت زمان کمتری (۱۷/۷ دقیقه) را به فعالیت‌های روزمره اختصاص داده‌اند و با افزایش سن در کودکان ۱۳ تا ۲۴ ماهه (۳۳/۱) و ۲۵ تا ۴۸

توانبخشنی

تصویر ۳. فعالیت‌های روزمره زندگی بر اساس جنسیت در روزهای هفته

توانبخشی

مراقبت از وسایل شخصی در دخترها در روزهای آخر هفته از پسرها بیشتر است. در مطالعه سورتیجی و همکاران نیز که در شهرستان و روستاهای تاکستان انجام گرفته بود، در روزهای هفته و روزهای آخر هفته، در دخترها و پسرها، بیشترین زمان فعالیت‌های روزمره زندگی صرف خوردن (و آشامیدن) می‌شود، ولی در روزهای هفته دختران کمترین زمان را صرف دستشویی رفتن و پسرها کمترین زمان را صرف حمام کرده‌اند، این در حالی است که در روزهای آخر هفته پسران کمترین زمان را صرف دستشویی رفتن و دختران کمترین زمان را صرف تعویض پوشک (در محدوده سنی مورد نظر) کرده‌اند [۱۵، ۲۱، ۲۵]. این تفاوت‌ها می‌تواند به متفاوت و خاص بودن کودکان در هر منطقه و هر فرهنگ خاص مربوط باشد [۲۷].

در مطالعه پاسنر و وندر [۱۰]، هم در کودکان سفیدپوست و هم در کودکان سیاه‌پوست، دختران در مقایسه با پسران زمان بیشتری را به انجام فعالیت‌های تحصیلی و اجتماعی اختصاص داده‌اند، در حالی که پسران وقت بیشتری را صرف بازی‌های ورزشی و کامپیوتری کرده‌اند. مطالعه هوفرت و سندبرگ نیز [۱۱] مؤید این موضوع است. این مطالعات تفاوت بین دختران و پسران را در انجام فعالیت‌های تحصیلی و اجتماعی نشان می‌دهد که با یافته‌های مطالعه ما در مورد تفاوت بین دختران و پسران در مدت‌زمان صرف‌شده در فعالیت‌های روزمره ناهم‌سوست و بین دختران و پسران در انجام فعالیت‌های روزمره تفاوتی مشاهده نشده است.

نتایج آزمون‌ها نشان داده است بین مدت‌زمان اختصاص یافته به کل فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای هفته و روز آخر هفته تفاوت معنی‌داری وجود دارد که این تفاوت به خاطر بیشتر بودن میانگین فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای آخر هفته

تصویر ۴. فعالیت‌های روزمره زندگی بر اساس جنسیت در روزهای آخر هفته

چرا که در مطالعه حاضر فعالیت‌های روزمره که مراقبان برای نوزاد و کودک به انجام می‌رسانند، طبق تعریف چارچوب مرجع کاردرمانی و با در نظر گرفتن تعریف کارهای اشتراکی است که در مدت‌زمان اختصاص داده‌شده به فعالیت‌های روزمره گنجانده شده است.

در مطالعه حاضر روند مدت‌زمان اختصاص داده‌شده به فعالیت‌های روزمره زندگی تابعی از مدت‌زمان اختصاص یافته به خوردن و آشامیدن است. طبق مطالعه هوفرت و سندبرگ [۱۱] خوردن در رده سنی زیر دو سال (۱۱/۳۸ دقیقه) بیش از ۳ تا ۵ سال (۹/۲۲ دقیقه) است که روند کاهشی آن تا سن ۱۲ سالگی ادامه یافته است.

بین مدت‌زمانی که دختران و پسران زیر پنج سال ساکن شهر اصفهان در یک روز هفته به فعالیت‌های روزمره زندگی اختصاص داده‌اند چه در روزهای هفته و چه در روزهای آخر هفته اختلاف وجود ندارد که این اطلاعات با یافته‌های مطالعه سورتیجی و همکاران در یک راستا بود و می‌تواند به این دلیل باشد که جنسیت روی فعالیت‌های روزمره کودکان تأثیری ندارد و مراقبان کودکان زیر پنج سال فارغ از جنسیت کودکان به دنبال برطرف کردن نیازهای روزمره و مراقبت از آنان هستند [۱۵، ۲۱، ۲۵].

مطالعه حاضر نشان داد دخترها و پسرها در روزهای هفته و در روزهای آخر هفته، بیشترین زمان را صرف فعالیت‌های خوردن (و آشامیدن) می‌کنند و مدت‌زمان آن در پسرها از دخترها بیشتر است. در روزهای هفته، مدت‌زمان خوردن و دستشویی پسرها بیشتر از دختران است، این در حالی است که در روزهای هفته، مدت‌زمان نظافت و بهداشت شخصی در دخترها از پسرها بیشتر است. در روزهای آخر هفته نیز مدت‌زمان خوردن در پسرها بیشتر از دختران است. این در حالی است که مدت‌زمان

و چه در روزهای آخر هفته، از توزیع بهنجار برخوردار نیستند و بین مدت‌زمان اختصاص‌یافته به فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای هفته و روزهای آخر هفته اختلاف وجود نداشت و میانگین اختصاص‌یافته به فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای آخر هفته از روزهای هفته بیشتر بود. همین‌طور بین مدت‌زمان استفاده از فعالیت‌های روزمره زندگی در رده‌های سنی مختلف در روزهای هفته و روزهای آخر هفته تفاوت معنی‌داری وجود دارد و از بین رده‌های سنی، بین گروه سنی ۲۵ تا ۶۰ ماه و گروه‌های سنی صفر تا یک، ۷ تا ۱۲ و ۱۳ تا ۲۴ ماه در روزهای هفته و روزهای آخر هفته اختلاف وجود داشت. از یافته‌های این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که رده‌های سنی از عوامل تأثیرگذار بر فعالیت‌های روزمره زندگی هستند و جنسیت تأثیری روی فعالیت‌های روزمره زندگی ندارد.

محدودیت‌های پژوهش شامل محدود بودن پژوهش از نظر موقعیت جغرافیایی و تعداد شرکت‌کنندگان بود که تعمیم‌پذیری برخی یافته‌ها را محدود می‌نماید و بیشتر به عنوان گامی برای طرحی گسترده‌تر مورد توجه خواهد بود.

از مزیت‌های این پژوهش، استفاده از شیوه‌های جدید برای تفسیر داده‌های استفاده‌شده زمان بود؛ در این مطالعه تفسیر داده‌ها بر مبنای چارچوب مرجع کاردرمانی، قلمرو و فرایند صورت گرفت که در نتیجه باعث تعاریف و دسته‌بندی دقیق‌تر از فعالیت‌های روزمره شده است. همین‌طور راهبرد دقیق انتخاب شرکت‌کنندگان، منجر به کنترل متغیرهای مخدوشگر شده بود، زیرا انتخاب شرکت‌کنندگان با نظر گرفتن لایه‌های رده سنی، جنسیت، و وضعیت اجتماعی اقتصادی خانواده صورت پذیرفت. یافته‌های این پژوهش می‌تواند به عنوان مبنایی برای برنامه‌ریزی استفاده از زمان و سبک زندگی در کودکان ساکن شهر اصفهان در قالب مداخلات کلان بهداشتی یا مشاوره انفرادی مورد استفاده قرار گیرد. همین‌طور یافته‌های این مطالعه می‌تواند به عنوان مبنایی برای تفسیر سنجش‌های مربوط به همسالان دچار اختلال شرکت‌کنندگان این پژوهش (کودکان زیر پنج ساله دچار اختلالات رشدی) در ارائه خدمات بالینی مورد استفاده واقع شود.

پیشنهاد می‌شود مطالعه حاضر در سایر موقعیت‌های جغرافیایی و فرهنگی کشور اجرا شود. این مطالعه در سایر رده‌های سنی تکرار شود. از گزارش و یافته‌های مربوط به مطالعه حاضر به عنوان مبنایی برای پژوهش‌های گوناگون در نوزادان و کودکان دچار اختلالات گوناگون استفاده شود. خزانه کاری نوزادان و کودکان به لحاظ کیفی بررسی شود. مدت و الگوی مراقبت از کودک توسط والدین (استفاده از زمان والدین بررسی شود) و مدت و الگوی مراقبت دریافت‌شده توسط کودک (همچون مطالعه حاضر) با هم مقایسه شود.

است. در روزهای آخر هفته به دلیل حضور پدر خانواده در منزل، طبیعی است که مدت‌زمان فعالیت‌های روزمره افزایش یابد، ولی در مطالعه سورتیجی و همکاران بین فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای هفته و روزهای آخر هفته تفاوت معنی‌داری وجود نداشت [۲۱] که باز هم می‌توان به تفاوت فرهنگی موجود بین شهرهای ایران و شاغل نبودن مادران در شهرستان تاکستان و تفاوت در سبک زندگی و کوچک بودن شهر تاکستان نسبت به شهر اصفهان و نزدیک بودن فواصل مکان‌های مختلف اشاره کرد [۲۷].

در مطالعه باکستر، مراقبت شخصی شامل فعالیت‌های خوردن، نوشیدن، حمام کردن، نظافت شخصی و ... در طول روزهای هفته بیشتر از روزهای آخر هفته بود. مدت‌زمان اختصاص‌داده‌شده به خوردن و نوشیدن در روزهای هفته و آخر هفته برابر بود، در حالی که حمام کردن و نظافت شخصی در طول روزهای هفته بیشتر از روزهای آخر هفته بود. طبق گزارش باکستر، خواب روزهای هفته بیشتر از روزهای آخر هفته بود [۲۸]. در مطالعه حاضر میانگین مدت‌زمان فعالیت‌های روزمره مانند حمام کردن و لباس پوشیدن در طول روزهای هفته بیشتر از روزهای آخر هفته بود ولی میانگین مدت‌زمان اختصاص‌یافته به فعالیت‌های روزمره شامل دستشویی، پوشک (در محدوده سنی خودش)، خوردن و آشامیدن، مراقبت از وسایل شخصی و نظافت در روزهای آخر هفته از روزهای هفته بیشتر بود.

در مطالعه یو و باکستر [۲۹] گزارش شد کودکان ۴ تا ۱۴ ساله استرالیایی در روزهای هفته در مقایسه با روزهای آخر هفته مدت‌زمان بیشتری را به تماشای نمایشگر اختصاص داده‌اند که در مطالعه ما نیز بین مدت‌زمان فعالیت‌های روزمره در روزهای هفته و روزهای آخر هفته تفاوت معنی‌دار وجود داشت.

نتیجه‌گیری

در روزهای هفته از بین اجزای فعالیت‌های روزمره زندگی بیشترین زمان به فعالیت خوردن (و آشامیدن) و کمترین زمان به مراقبت از وسایل شخصی اختصاص داده شده است، در حالی که در روزهای آخر هفته از بین اجزای فعالیت‌های روزمره زندگی به طور میانگین بیشترین زمان صرف خوردن (و آشامیدن) و کمترین زمان صرف سایر فعالیت‌های روزمره شده است. در رده‌های سنی گوناگون، نوزادان صفر تا یک‌ماهه بیشترین زمان و کودکان ۲۵ تا ۶۰ ماه کمترین زمان را به فعالیت‌های روزمره زندگی در روزهای هفته اختصاص داده‌اند. این در حالی است که نوزادان رده سنی صفر تا یک ماه در یک روز آخر هفته بیشترین زمان را صرف فعالیت‌های روزمره زندگی و کودکان رده سنی ۲۵ تا ۶۰ ماه کمترین زمان را صرف فعالیت‌های روزمره زندگی کرده‌اند. نتایج آزمون‌ها نشان داد داده‌های مربوط به زمان صرف‌شده در فعالیت‌های روزمره زندگی، چه در روزهای هفته

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاقی پژوهش

کلیه مفاد کدهای اخلاقی عمومی و کلیه مفاد کدهای اخلاقی پژوهش روی گروه‌های آسیب‌پذیر در این مطالعه مورد توجه واقع شده است.

این مقاله با کد اخلاق IR.USWR.REC.1397.078 انجام شد و شرکت‌کنندگان فرم رضایت‌نامه کتبی را امضا نموده و از روند اجرای پژوهش آگاهی کامل داشتند. شرکت‌کنندگان اجازه کامل خروج از پژوهش را داشتند و تمام اطلاعات آن‌ها به صورت محرمانه ماند.

حامی مالی

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نیلوفر شیرانی، دانشجوی کاردرمانی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی است و حامی مالی نداشته است.

مشارکت‌نویسندگان

مفهوم‌سازی: دکتر سید علی حسینی، دکتر هوشنگ میرزایی، دکتر حسین سورتیجی، نیلوفر شیرانی؛ روش‌شناسی: دکتر سمانه حسین‌زاده؛ تحقیق و بررسی: نیلوفر شیرانی، دکتر سید علی حسینی، دکتر هوشنگ میرزایی، دکتر حسین سورتیجی؛ ویراستاری و نهایی‌سازی نوشته: نیلوفر شیرانی، دکتر سید علی حسینی، دکتر هوشنگ میرزایی، دکتر حسین سورتیجی.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان این پژوهش تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

با سپاس فراوان از مراکز بهداشت شماره ۱ و ۲ استان اصفهان که جهت جمع‌آوری اطلاعات همکاری کردند و تشکر ویژه از همکار محترم خانم مرجان ذاکری و فهیمه ابراهیمی که در انجام مصاحبه‌ها به من کمک بسیار کردند.

References

- [1] American Occupational Therapy Association. Occupational therapy practice framework: Domain and process. *American Journal of Occupational Therapy*. 2020; 74(Supplement 2):7412410010p1-87. [DOI:10.5014/ajot.2020.74S2001] [PMID]
- [2] Case-Smith J, Allen AS, Pratt PN. Occupational therapy for children. St. Louis: Mosby; 1996. https://www.google.com/books/edition/_/F_9sAAAAMAAJ?hl=en&sa=X&ved=2ahUKEwj
- [3] Boyt Schell BA, Gillen G, Scaffa M, Cohn ES. Willard and Spackman's occupational therapy. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2013. https://www.google.com/books/edition/Willard_and_Spackman_s_Occupational_Ther/zLh3h
- [4] Sandberg JF, Hofferth SL. Changes in parental time with children. *Demography*. 2001; 38(3):423-36. [DOI:10.1353/dem.2001.0031] [PMID]
- [5] Roley S, DeLany JV, Barrows C, Honaker D, Sava D, Talley V. Occupational therapy practice framework: Domain and process. The American Occupational Therapy Association. 2014; 62(6):625-83. [DOI:10.5014/ajot.62.6.625] [PMID]
- [6] Harvey AS, Pentland WE. Time use research. In: Pentland WE, Harvey AS, Lawton MP, McColl MA, editors. *Time Use Research in the Social Sciences*. Berlin: Springer; 2002. pp. 3-18. [DOI:10.1007/0-306-47155-8_1]
- [7] Rodger S, Ziviani J. Occupational therapy with children: Understanding children's occupations and enabling participation. Oxford: Blackwell; 2006. https://www.google.com/books/edition/_/xhcZihpetUIC?hl=en&sa=X&ved=2ahUKEwuiqNX
- [8] Ben-Arieh A, Ofir A. Opinion, dialogue, review: Time for (more) time-use studies: Studying the daily activities of children. *Childhood*. 2002; 9(2):225-48. [DOI:10.1177/0907568202009002805]
- [9] Larson EA, Zemke R. Shaping the temporal patterns of our lives: The social coordination of. *Journal of Occupational Science*. 2003; 10(2):80-9. [DOI:10.1080/14427591.2003.9686514]
- [10] Posner JK, Vandell DL. After-school activities and the development of low-income urban children: A longitudinal study. *Developmental Psychology*. 1999; 35(3):868. [DOI:10.1037/0012-1649.35.3.868]
- [11] Hofferth SL, Sandberg JF. How American children spend their time. *Journal of Marriage and Family*. 2001; 63(2):295-308. [DOI:10.1111/j.1741-3737.2001.00295.x]
- [12] Hill M. Patterns of time use. In: Stafford FP, Juster FT, editors. *Time, goods and well-being*. Michigan: University of Michigan; 1985. https://www.google.com/books/edition/Time_Goods_and_Well_being/12-7AAAAIAAJ?hl=en
- [13] Zhang W, Li S, Feldman MW. Gender differences in activity of daily living of the elderly in rural China: evidence from Chaohu. *Journal of Women & Aging*. 2005; 17(3):73-89. [DOI:10.1300/J074v17n03_06] [PMID]
- [14] Hofferth SL, Sandberg JF. Changes in American children's time, 1981-1997. *Advances in Life Course Research*. 2001; 6:193-229. [DOI:10.1016/S1040-2608(01)80011-3]
- [15] Sourtiji H, Rassafiani M, Hosseini SA, Motlagh ME, Noroozi M. Comparing time-use estimates of two different time diary methods. *Iranian Rehabilitation Journal*. 2018; 16(4):387-94. [DOI:10.32598/irj.16.4.387]
- [16] Álvarez B, Miles-Touya D. Exploring the relationship between parents' and children's housework time in Spain. *Review of Economics of the Household*. 2012; 10(2):299-318. [DOI:10.1007/s11150-011-9135-4]
- [17] Campolo MG. What are you doing? Children's use of time and well-being. Paper presented at: Population Association of America. April 30 May 2 2015; San Diego, USA. https://www.researchgate.net/publication/276247487_WHAT_ARE_YOU_
- [18] Mencarini L, Pasqua S, Romiti A. Children's time use and family structure in Italy [Internet]. Centre for Household, Income, Labour and Demographic Economics (CHILD)-CCA. 2014. Available from: <http://www.familiesandsocieties.eu/wp-content/uploads/2014/09/WP21MencariniEtAl2014.pdf>
- [19] Orban K, Edberg AK, Thorngren-Jerneck K, Önerfält J, Erlandsson LK. Changes in parents' time use and its relationship to child obesity. *Physical & Occupational Therapy in Pediatrics*. 2014; 34(1):44-61. [DOI:10.3109/01942638.2013.792311] [PMID]
- [20] Eurostat. Harmonised European time use surveys (HETUS) – overview [Internet]. 2019. Available from: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/time-use-surveys>
- [21] Sourtiji H. [Exploring pattern of time use in Takestan county 0 to 5 years old children(Persian)] [Ph.D dissertation]. Tehran: University of social welfare and rehabilitation sciences; 2019.
- [22] Bolger N, Davis A, Rafaeli E. Diary methods: Capturing life as it is lived. *Annual Review of Psychology*. 2003; 54(1):579-616. [DOI:10.1146/annurev.psych.54.101601.145030] [PMID]
- [23] Juster FT, Ono H, Stafford FP. An assessment of alternative measures of time use. *Sociological Methodology*. 2003; 33:19-54. [DOI:10.1111/j.0081-1750.2003.t01-1-00126.x]
- [24] Abeshu MA, Lelisa A, Geleta B. Complementary feeding: Review of recommendations, feeding practices, and adequacy of homemade complementary food preparations in developing countries-lessons from Ethiopia. *Frontiers in Nutrition*. 2016; 3:41. [DOI:10.3389/fnut.2016.00041] [PMID] [PMCID]
- [25] Sourtiji H, Rassafiani M, Hosseini SA, Motlagh MS, Noroozi M. The Associations between screen time and sleep duration, and Body Mass Index (BMI) in under five-year-old children. Preprint. 2019. [DOI:10.20944/preprints201805.0482.v1]
- [26] Tirella LG, Chan W, Cermak SA, Litvinova A, Salas KC, Miller LC. Time use in Russian baby homes. *Child: Care, Health and Development*. 2008; 34(1):77-86. [DOI:10.1111/j.1365-2214.2007.00766.x] [PMID]
- [27] Marsousi N, Farhudi RA, Lajevardi S. [The cultural and social quality of life in Iran's cities (Persian)]. *Biannual Journal of Urban Ecology Researches*. 2015; 6(12):79-94. https://grup.journals.pnu.ac.ir/article_2545.html
- [28] Baxter J. Children's time use in the longitudinal study of Australian children: Data quality and analytical issues in the 4-year cohort. Victoria: Australian Institute of Family Studies; 2007. https://www.google.com/books/edition/Children_s_Time_=en
- [29] Yu M, Baxter J. Australian children's screen time and participation in extracurricular activities: LSAC Annual Statistical Report 2015 chapter— September 2016. Available from: <https://grow-ingupinaustralia.gov.au/research-findings/annual-2015/2D13>.